tigſten Julij des Jaars 1226 raakten de Legers aan elkander. De Bisſchop moedigde zijne benden ten ſtrijde, door het vergunnen van Aflaaten, en 't ſchenken van den herderlijken zegen. 't Gevegt nam eenen aanvang in 't water. De Bisſchoppelijken, meest allen zwaar gewapend, ſchooten te kort; zij wierden, door de *Drenters*, van verre met pijlen en lanzen, en van nabij met zwaarden, in menigte gedood. Schrik en wanorde baarde eene algemeene vlugt, die in 't Moeras moeilijk en gevaarlijk viel. Onder dit alles viel Bisſchop OTTO zelve in 's vijands handen, die hem wreedelijk mishandelde. Met een zwaard ſchoor men hem de Priesterlijke Kroon zo ruuw en onzagt van 't hoofd, dat 'er vel en vleesch aan hangen bleef. Toen ſtak men hem den hals af, en dompelde het Lijk in het water, waar uit het, eerlang, opgehaald, den zijnen overgeleverd en na *Utrecht* wierdt gevoerd; in de *St. Martenskerk* legt het aldaar begraaven.

Zie BARLANDUS; BOCKENBERG; *Batavia Sacra.*

OUDAAN, (*'t Huis*) eertijds *Oud-Aa* genaamd, legt in het Nederkwartier van 't Sticht van *Utrecht*, aan de regter zijde van de Vegt, een weinig boven het Dorp *Breukelen.* Het Huis, in een ouderwetſchen ſmaak gebouwd, was reeds aanweezig, gelijk ook het Geſlagt, welk daar van den naam voerde, in den Jaare 1350. Bij verandering van eigenaaren, was 'er, in den Jaare 1536, bezitter van Heer JAN VAN DUVENVOORDE, ten wiens behoeve het, door de Staaten 's Lands van *Utrecht*, voor eene Riddermaatige Hofſtad wierdt verklaard.

Zie *Utr. Placaatboek.*

OUDAAN, (JOACHIM) gebooren in het Dorp *Rhijnsburg*, van Moeders zijde vermaagſchapt aan de vermaarde broeders VAN DER KODDE, in de Nederlanden genoeg bekend, door zijn vermaard Werk, getiteld *Roomſche Mogendheid*, voorts zijne Poëzij en andere Werken.

Zie D. VAN HOOGSTRATEN.

OUD-

231

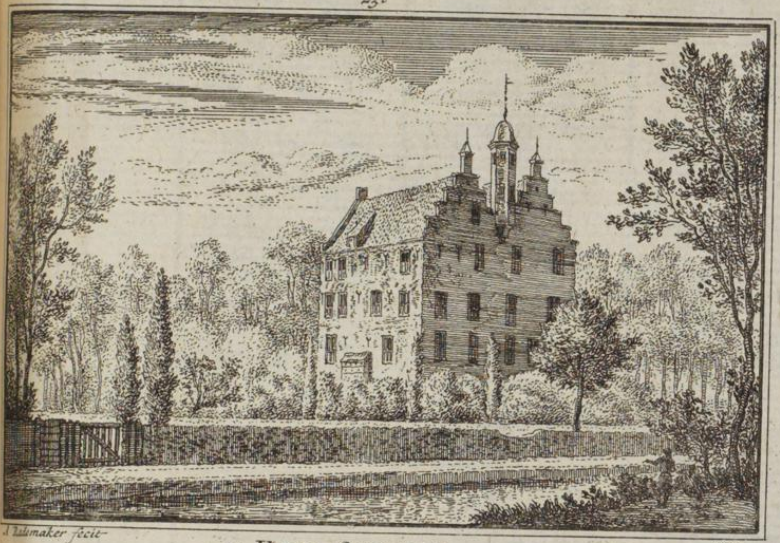

A. Zalsmaker fecit

T HUIS OUDAEN

1719

OUDDORP, (*Heer Adriaans-*) of meestal enkel *Ouddorp* genaamd, legt in den Polder, *Oude Land van Diependortt* geheeten, in 't *Land van Voorn*, onder Zuidholland, ongeveer een half uur gaans van *Goedereede*. Het Dorp, hoewel niet groot, als bevattende ſlegts ruim zestig Huizen, heeft eenig aanzien, omdat men 'er verſcheiden zindelijke wooningen ontmoet; de meeste van deeze ſtaan rondom het Kerkhof, 't welk, door middel van een ſteenen muur, van den weg wordt afgeſcheiden. Hieromſtreeks ſtaan Lindeboomen van ongemeene hoogte, welke, volgens Overlevering, reeds tweehonderd jaaren in dien ſtand zouden geweest zijn. De Kerk, een fraai Gebouw, is zints het Jaar 1734 bijkans geheel vernieuwd. Op een Grafzerk vindt men uitgehouwen den naam van JAN MAGHIELSE DUFFEL, met een Vischnet en Kaakmes, omdat hij den eerſten Haring zou gevangen hebben. De Doopsgezinden hebben 'er insgelijks eene Vergaderplaats; doch eenen Leeraar gemeen met die van *Goedereede*. Wijders heeft men 'er ook een Gasthuis. Niet verre van *Ouddorp* legt een Bergje, of Heuvel, *Spreeuwenſtein*, of gemeenlijk de *Blaauwe Steen* genaamd. Volgens Overlevering zou, bij ouds, deeze hoogte tot een toevlugt voor het Vee gediend hebben, bij hooge watervloeden. Wijders levert deeze Heuvel zekeren rooden ſteen uit, van welken de Gevels van zommige Huizen te *Ouddorp* zijn opgemetzeld.

OUDELANDE, eene Heerlijkheid, in Zeeland, op het Eiland *Zuidbeveland*, met een tamelijk groot Dorp, voorzien van eene ruime Kerk en Toren, die door haaren eigen Leeraar wordt bediend. De Heerlijkheid wordt begroot op vijfhonderd negentig Gemeten en vierenveertig Roeden; wanneer daar onder niet gerekend worden eenige kleine Polders: te gader met deeze beſlaat de Heerlijkheid in alles elfhonderd zestien Gemeten honderdzeven Roeden. *Oudelande* heeft zijn eigen Kollegie van Dijkgraaf en Gezworenen.

OUDENBOSCH, een aanzienlijk Vlek, in het *Oosterkwartier* van het Markgraaffchap van *Bergen op den Zoom*, omtrent vier uuren gaans ten Noordoosten van de Stad van dien naam.

De

De Plaats, voorzien van eene ruime Haven, die in den Markstroom, voor *'t Land daar buiten*, uitkoomt, is zeer regelmaatig bebouwd, met vijf schoone Straaten; op eene derzelven wordt eene bloeiende Weekmarkt gehouden. Men begroot het getal der Ingezeetenen op ruim vijftienhonderd. De Graanhandel geeft 'er merkelijk vertier, gelijk ook het bijna dagelijksch afscheepen van Rijswerken. De Gereformeerden hebben 'er eene Kerk en eigen Predikant; en de Roomschgezinden eene Kapél, in welke de Monniken van de Abtdij van *St. Bernard* den dienst waarneemen. Deeze trekken de Tienden der Geestelijke Goederen, doch met het bezwaar van uit dezelve het Traktement van den Hervormden Leeraar te moeten betaalen. De Regeering bestaat, behalven den Drossaard van het Kwartier, die in *den Oudenbosch* zijne wooning heeft, uit één Burgemeester, zes Schepenen, vier Gemeensmannen en eenen Sekretaris.

OUDE TONGE, een Ambagt, in *'t Land van Voorn*, onder de Heerlijkheid van *Grijsoord*. Het bevat verscheiden Polders, te zamen, volgens de Verpondingslijsten, begroot op vierendertighonderd tachtig Gemeten en eenendertig Roeden Lands. Bij de laatste opneeming telde men, in alles, tweehonderdzevenënzeventig Huizen, drie Meestooven en een Koornmolen. Het Dorp is regelmaatig betimmerd met verscheiden Straaten. De Kerk is een ruim Gebouw, met een Koor van ongemeene grootte, en een zwaaren vierkanten Toren. Voorts heeft men 'er een Raadhuis, 't welk tevens tot eene Waag en Gevangenisse verstrekt, als mede een Gasthuis.

OUDEWATER, eene Stad, in het Baljuwschap van dien naam, in het Zuidoostlijk gedeelte van Holland, ten Zuiden en Noorden van het Sticht van *Utrecht* ingeslooten. Geene verdere uitgestrektheid heeft het Baljuwschap, dan de Stad en derzelven Regtsgebied. De Stad *Oudewater* legt aan de Rivier *de Yssel*, na genoeg in 't midden tusschen *Schoonhoven* en *Woerden*. Zo onzeker als van veele andere Steden, is ook de Naamsoorsprong van deeze Stad. Indien 't waar zij, dat HENDRIK VAN VIANDEN, Bisschop van *Utrecht*, in den Jaare

1265,

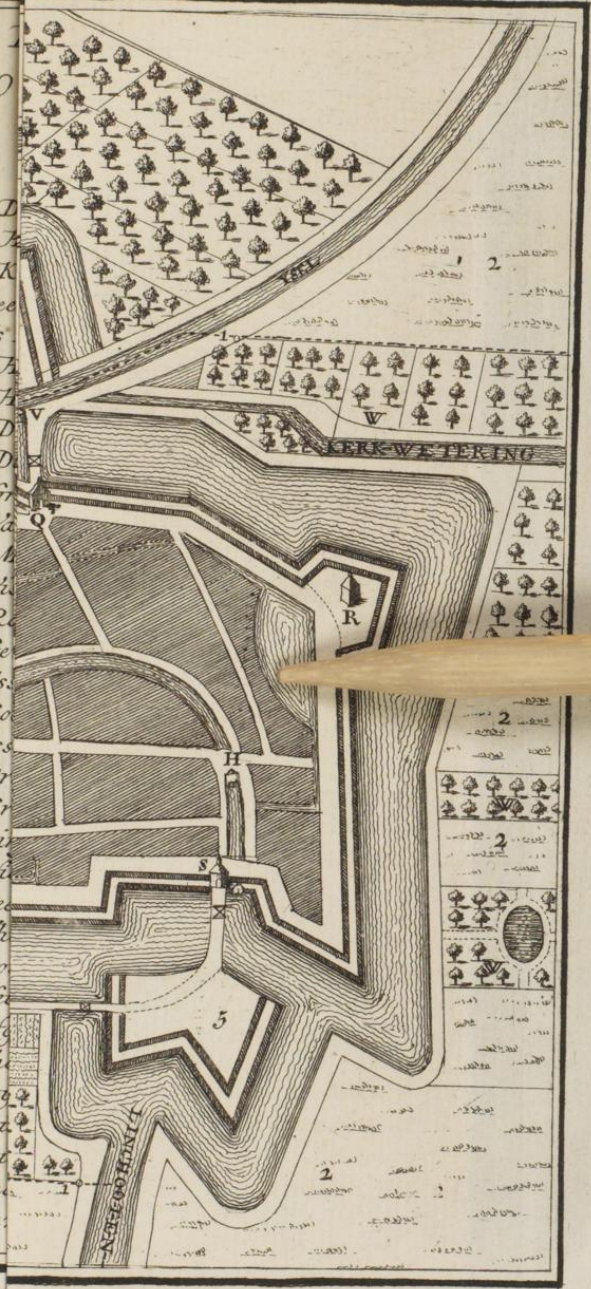

A. D
B. A
C. K
D. 's
E. A
F. A
G. D
H. D
I. Vá
K. M
L. Vi
M. Ra
N. Ys
O. Ko
P. Ys
Q. Br
R. Kr
S. Lu
T. Ni
V. Ste
W. Th
X. Bo
Y. He
Z. Af
1. Sch
2. Wey
3. Bu
4. Bu
5. Ten
6. Ra

Platte Grond der Stadt OUDEWATER, in den Jaare 1746.

Verklaringe.

A. De Kerk.
B. Het Stadhuis.
C. Kapel of Kerkje, waar by een Klooster gestaan heeft.
D. 's Lande Magazyn.
E. Het Weeshuis.
F. Het Gasthuis.
G. De Waag.
H. De Schutsluis, behorende aan het Groot Waterschap van Woerden.
I. Varkens Brugge.
K. Markt of Halle Brugge.
L. Vis Brugge met de Vismarkt.
M. Romeinsche Brugge met den Gevangen Toorn.
N. Yssel Brugge.
O. Koorn Molen.
P. Yssel Poort.
Q. Broeker Poort.
R. Kruyt Toorn.
S. Linschoter Poort.
T. Nieuwe Poort.
V. Steenen Beer.
W. Thuynen.
X. Bouwland.
Y. Het Gereegt.
Z. Afgegraven Thuynen.
1. Scheidinge van het District der Stadt.
2. Weyland.
3. Buitenwerk, in den Jaare 1740 gemaakt.
4. Buitenwerk, in 1742 gemaakt.
5. Tenaillie, in 1744 verandert.
6. Ravelyn, in 1746 gemaakt.

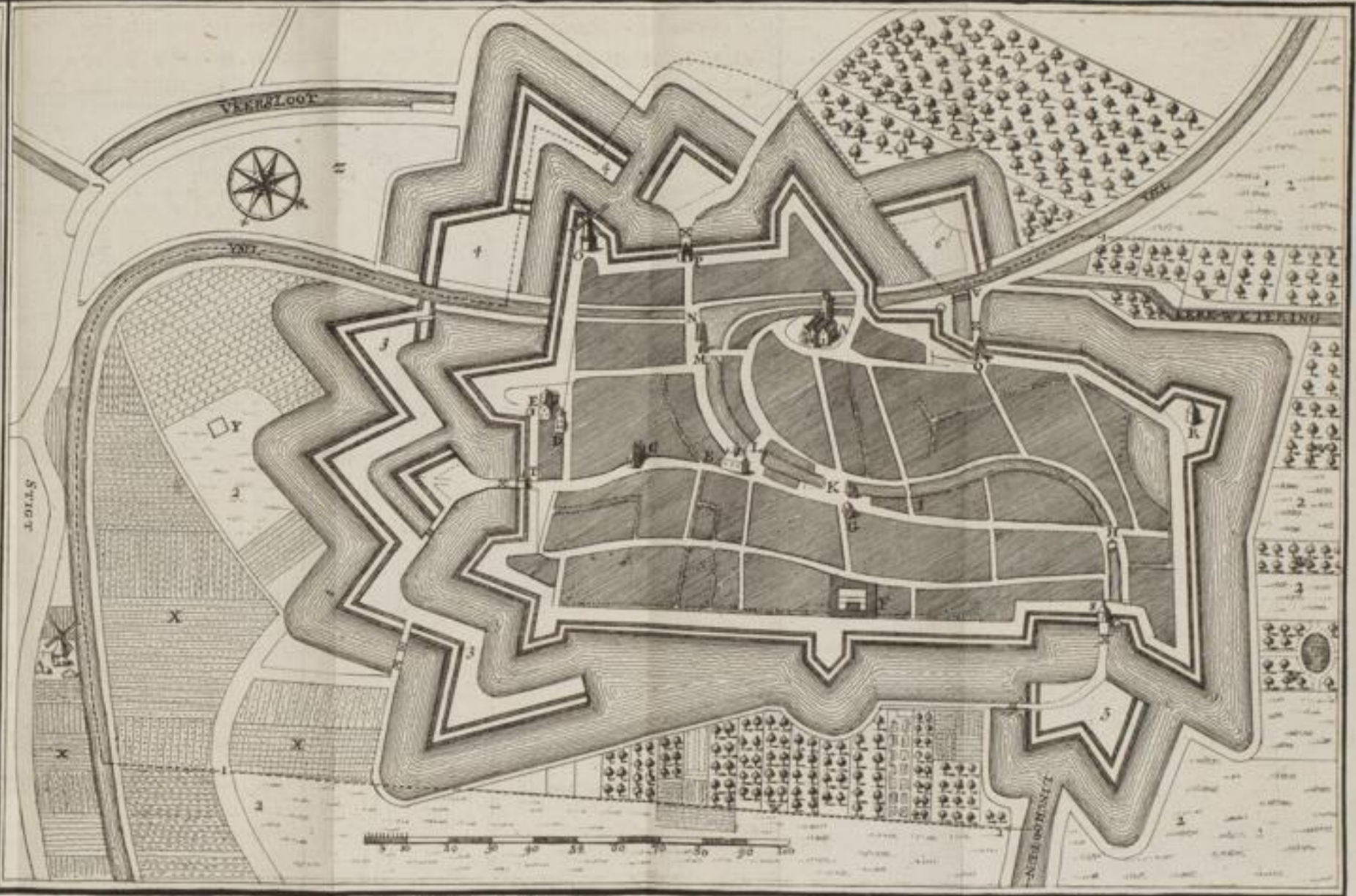

R. Beitet Excudit.

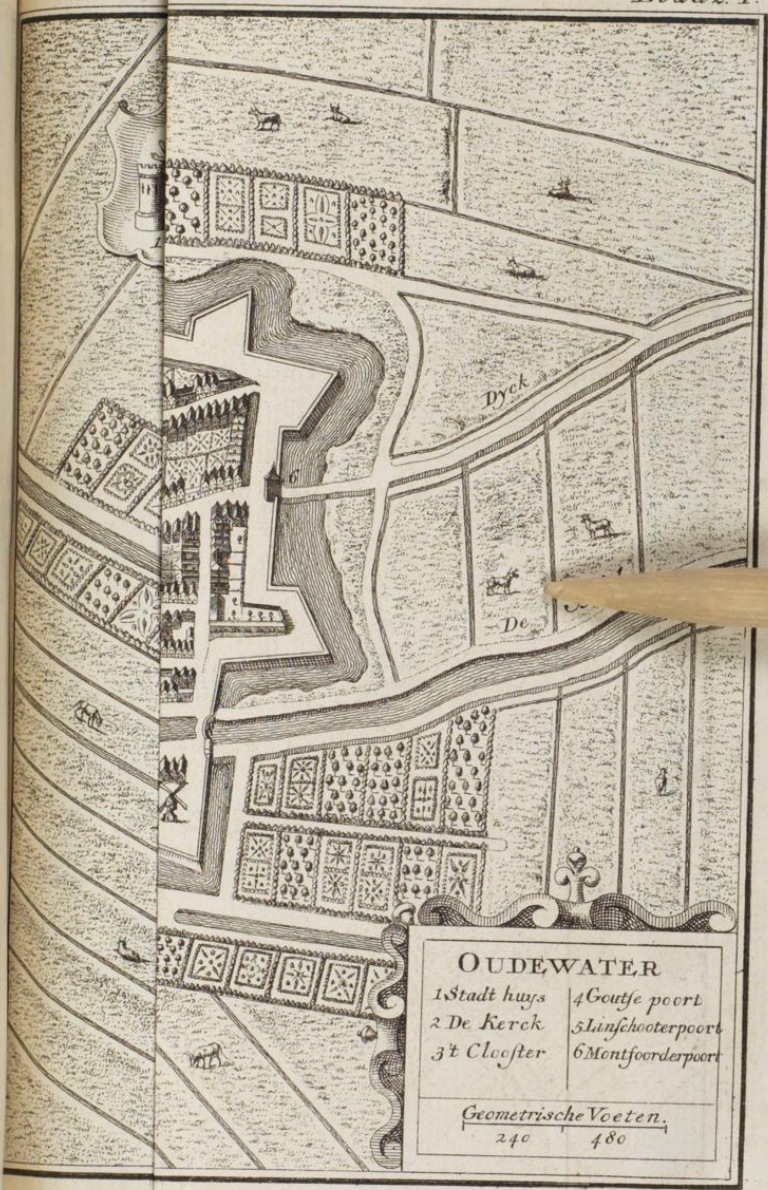
Dyck
De
OUDEWATER
1 Stadt huys
2 De Kerck
3 't Cloester
4 Goutse poort
5 Linschooterpoort
6 Montfoorderpoort
Geometrische Voeten.
240
480

1632
Linschoote
Papecooper dyck
Dyck
De Yssel
Dyck
De Yssel
Dyck
OUDEWATER
1 Stadt huys
2 De Kerck
3 't Clooster
4 Goutse poort
5 Linschooterpoort
6 Montfoorderpoort
Geometrische Voeten.
240
480

1265,
tit desz
Bisscho
Holland
se WIL
GES, t
Jaars
doch
den K
begon
op één
wierde
ter. T
zag vo
ontstaa
Huizen
trent de
haald.
wierdt
hangens
oogen z
iemand,
Niet lan
Spanjaar
in den J
elfden d
Oudeu
van Holl
Vestingw
ken met
Graft. M
schooterp
schepoort
wagt voo
vijfhond
zienlijk
reim ver
Jaare 157

1265, *Oudewater* tot eene Stad heeft verheven, volgt daar uit deszelfs Oudheid. Vijftien jaaren laater, wierdt zij, door Bisschop JAN VAN NASSAU, aan FLORIS DEN V, Graave van Holland verpand. Al vroeg verklaarde zich de Stad voor Prinse WILLEM DEN I. De Spaansche Veldoverste, Heer VAN HIERGES, sloeg 'er het beleg om, op den negentienden Julij des Jaars 1575. Op den zesden Augustus de Stad opgeëischt, doch tot antwoord bekoomen hebbende, dat men dezelve voor den Koning, onder den Prins VAN ORANJE, dagt te bewaaren, begon hij, eerlang, een zo geweldig vuur te maaken, dat, op éénen dag, zeventienhonderd kogels tegen dezelve geslaakt wierden. Eindelijk wierdt men der Stad stormenderhand meester. Toen sloegen de Spanjaards aan 't moorden, zonder ontzag voor ouderdom of kunne. Een felle brand, bij ongeluk ontstaan, of met voordagt gestigt, leide het meerendeel der Huizen in koolen. Der opmerkinge waardig, is het geen omtrent den Nederduitschen Predikant JAN JANSZOON wordt verhaald. Hoewel voor vijfhonderd guldens gerantsoeneerd, wierdt hij nogthans opgeknoopt, doch, naa zestien maanden hangens, zijn Lijk nog zo vol en blank gevonden, zelf de oogen zo helder en de wangen zo weinig ingevallen, als aan iemand, vier dagen naa den dood, zelden wordt bespeurd. Niet langer, egter, dan tot in den Jaare 1580, bleeven de Spanjaards meester van de Stad. De Franschen vertoefden 'er, in den Jaare 1672, van den negenëntwintigsten Junij tot den elfden der volgende maand.

Oudewater, 't welk men, ten allen tijde, voor eenen Sleutel van Holland heeft gehouden, is eene tamelijk sterke Stad. De Vestingwerken bestaan uit eenen Hoofdwal, en zeven Bolwerken met drie Halve Maanen, alles omringd van eene diepe Graft. Men heeft 'er vier Poorten: de Broekerpoort; de Lindschooterpoort, eertijds het Kasteel; de Nieuwe of Utrechtschepoort; en de Ysselpoort; de laatste dient tot eene Hoofdwagt voor de Bezettinge. Het getal der Huizen vindt men op vijfhonderdvierendertig begroot. Het Stadhuis is een vrij aanzienlijk gebouw. In de Vergaderplaats der Vroedschap, een ruim vertrek, ziet men de Spaansche wreedheden, van den Jaare 1575, kunstig uitgebeeld, in eene groote Schilderij door

D. STOOP.

D. STOOP. De Hervormde Kerk, gebouwd, naar men wil, reeds in den Jaare 1003, is zeer ruim en aanzienlijk, met een sterken Toren. Aan eene der pilaaren hangt een Marmeren Gedenkteken, ter eere van RUDOLF SNELLIUS VAN ROYEN, Hoogleeraar in de Wiskunde te *Leiden*, in den Jaare 1613 alhier begraaven. Door twee Leeraars wordt de Gereformeerde Gemeente bediend. Uit onvermogen van Stads Kasse, heeft men, al voor lang, een derden Leeraar afgeschaft. De Roomschgezinden hebben 'er twee Vergaderplaatzen; de eene behoort aan de Jansenisten. Ter verzorginge van ouderloozen en behoeftige bejaarden, dienen een Weeshuis, een Gasthuis en een Armenhuis. Men hadt hier voormaals een gezelschap van Rederijkers; zij hielden hunne zamenkomsten in een geweezen klein Kerkje, zedert in een Latijnsch School veranderd. Berugt is *de Waag van Oudewater*, door het gebruik, welk men 'er eertijds van plagt te maaken, in het weegen van persoonen, van Toverije beschuldigd. Indien de oorsprong dier gewoonte aan Keizer KAREL DEN V moet worden toegeschreeven, strekt zij der naagedagtenisse van dien Vorst tot eere. Want, door het gewigt eens zo genaamden Tovenaars zo laag te bepaalen, dat genoegzaam ieder volwassen mensch, zelf van de tengerste gestalte, altoos zwaarder weegt, spaarde de Keizer veele ongelukkigen in 't leeven; die voorts, uit kragt eens getuigschrifts, te *Oudewater* afgegeeven, elders veilig waren. — Onder de geleerde Mannen, welke *Oudewater* heeft voortgebragt, zijn meest bekend JACOBUS ARMINIUS, de grondlegger van de Gezinte der Remonstranten, en RUDOLPHUS SNELLIUS, beroemd Wiskunstenaar, beide Hoogleeraaren aan 's Lands Hoogeschool te *Leiden*. Het kweeken van Hennip, en het spinnen van Touwwerk, geeft een bestaan aan een goed aantal van Ingezeetenen. De Regeering bestaat uit Baljuw, die tevens Dijkgraaf is van de Landen, onder *Oudewater* behoorende, twee Burgemeesteren, zeven Schepenen en achttien Vroedschappen. Eindelijk merken wij hier nog aan, dat *Oudewater* eene der kleine Hollandsche Steden is, welke, eertijds, ter Dagvaart beschreeven wierden, doch, om deeze of geene redenen, al voor lang, van dat Voorregt zijn uitgeslooten.

Zie KINSCHOT, *Beschr. v. Oudewater.*

OUDE

OUDE WETERING, een Dorp in Holland, onder *Rijnland* behoorende, aan den doortogt uit het Leidſche na het Braeſemmeir. Het beſtaat uit een langen Streek Huizen, veele van welke de blijken vertoonen van den bloei der Plaatze en van den welvaart der Ingezeetenen. De grond daar van is, de onophoudelijke doortogt van binnenlands vaarende Schepen, tusſchen *Amſterdam*, het *Noorderkwartier*, *Gelderland*, *Overyſſel*, *Friesland*, *Groningen*, *Zeeland*, *Braband* en *Vlaanderen*. Alle deeze kunnen, ginds en weder, de *Oude Wetering* niet mis vaaren. Tot gemak van deeze, is een hooge houten Vuurbaak opgerigt, aan den mond van 't Leidſche Meir. In de *Oude Wetering* ſtaat het Regthuis van de Heerlijkheid *Alkemade*. Behalven die der Hervormden, is 'er eene Gemeente van Remonſtranten.

OUDKARSPEL, eene Hooge of Vrije Heerlijkheid in het Noordelijk gedeelte van Holland, onder *Geestmer-Ambagt*, ten Noorden van de Stad *Alkmaar*. Zij wordt begroot op twaalf honderd negenendertig Morgens en vierhonderddertien Roeden Lands. Bij de jongſte opneeminge telde men honderdachtenvijftig Huizen, zo ten platten Lande, als in het Dorp van dien naam, 't welk zeer zindelijk bebouwd is, langs eenen meestal beſtraaten weg, ter lengte van bijkans vierhonderd Roeden. De Kerk ſtaat een weinig buiten het Dorp ten Oosten. De vierkante Toren is zonder Spits. Een blijk van oudheid ziet men aan de menigte van Duiſſteen, van welken het Koor is opgehaald. Voorts heeft men 'er een Regthuis en Waag, en de Heer der Heerlijkheid eene fraaie wooning. Het Gehugt *In Koedijk* behoort onder *Oudkarspel*.

OUDSHOORN, volgens zommigen *Woudshoorn*, zo veel als de *hoek van 't Woud*, met *Gnephoek*, twee onderſcheidene Heerlijkheden, in *Rhijnland*, doch al van ouds aan den zelfden Ambagtsheere behoorende, zijnde alleenlijk geſcheiden door eene gegraaven Vaart, *de Heimans Wetering* genaamd. Zo nabij legt *Oudshoorn* aan *Alſen*, dat het, dikmaals, daar onder begreepen wordt, hoewel zij niets gemeen hebben met elkander. Te zamen worden de beide Heerlijkheden begroot

op ruim zestienhonderdvierenzestig Morgens, en, volgens de laatste opneeming, het getal der Huizen op honderdvierentachtig. Eertijds plagten die van *Oudshoorn* hunnen openbaaren Godsdienst te verrigten in het nabuurig *Alfen*. Een geschil, over de Kiesbeurt van eenen Leeraar, bewoog den Heer KORNELIS DE VLAMING VAN OUDSHOORN, Heer van *Oudshoorn en Gnephoek*, eerst Schout, en naderhand Burgemeester van *Amsterdam*, eene afzonderlijke Kerk te bouwen, om door een eigen Leeraar bediend te worden. Tot een modél nam men de Oosterkerk te Amsterdam. Eene menigte van geschilderde Glazen, door voornaame Kollegien, Steden of Persoonen vereerd, nevens verscheiden Lijkwapenen en Graftekenen van het Geslagt der Heeren VAN OUDSHOORN, dienen tot sieraad van het Kerkgebouw; 't welk, ten platten Lande, in fraaiheid, naauwelijks zijns gelijken heeft. Het zo genoemde *Alfensche Posthuis* staat binnen *Oudshoorn*; alle nachten koomen en vertrekken 'er vijf Postrijders: te weeten, van en na Amsterdam, Dordrecht, Rotterdam, 's Gravenhage en Utrecht. De Maalen worden aldaar geopend, de Brieven geschift, en aldus na de bestemde plaatzen verzonden. Daarenboven is hier de pleisterplaats der Jaag- en Pakschuiten, tusschen Amsterdam en de Steden Rotterdam, Delft en Leiden, als mede 's Hage. Van wegen de menigte der Reizigers, tusschen de gemelde Plaatzen, veroorzaakt zulks geene kleine beweeging. — Niet verre van *Oudshoorn*, noordwaarts van daar, leggen eenige Huizen, *de Ridderbuurt* genaamd. Men verhaalt, dat eenige Huislieden, door FLORIS DEN V, Graaf van Holland, om den Adel te tergen, tot den Ridderstand verheeven, aldaar inzonderheid gewoond, en aan de Buurt den naam zouden gegeeven hebben.

OUWERKERK, ter onderscheidinge van andere, *op den Yssel*, gebijnaamd, een Ambagt, in de *Krimpenerwaard*, onder Zuidholland, tusschen de Steden *Rotterdam* en *Gouda*, van welke het Dorp bijkans even verre, te weeten ongeveer anderhalf uur gaans, aflegt. Volgens de naauwkeurigste opgave, zou het Ambagt bevatten zestienhonderd vijfendertig Morgens en vierhonderd Roeden Lands, en het getal der Huizen, in alles, weinig minder dan driehonderd bedraagen. *Ouwerkerk* bezit

het

'T DORP OUDERKERK.

7

A. Rademaker fecit

OUDERKERK *aan den Amstel 1608.*

8

OUDERKERK *aan den Amstel 1670.*

het oudſte der Graaflijke Handvesten, welke ergens bekend zijn, naamelijk van den jaare 1097, gegeeven door Graaf FLORIS DEN II. Indien men kan ſtaat maaken op de echtheid van een Opſchrift, aan den muur van de Konſiſtorie of Kerkenkamer, zou deeze reeds in den jaare 909 gebouwd, en dus het Dorp van eene zeer hooge oudheid zijn. *Ouwerkerk*, 't welk voornaamelijk langs den IJsſeldijk gebouwd is, beſlaat, in de lengte, bijkans anderhalf uur gaans. Om de veelvuldige ſcheepvaart langs de Rivier, en den doortogt van Postwagens en andere Rijtuigen, is 't verblijf aldaar niet onvermaaklijk. De Steenbakkerijen, het maaken van Hoepels en verſcheiden andere Neeringen en Handwerken, geeven merkelijken bloei aan de Plaatze. De Kerk, ondanks haare hooge Oudheid, is een zindelijk gebouw. Geen klein ſieraad geeft, van buiten, aan dezelve de hooge achtkantige ſpitſe Toren, met een hardſteenen Omgang, op ieder der vier hoeken met een hoog toorntje voorzien. Van binnen pronkt de Kerk met de Begraafplaats van het Geſlagt der Graven van NASSAU VAN DE LEK, *Heeren van Ouwerkerk*. De Leeraar der Plaatze neemt insgelijks den Predikdienst waar te *Krimpen op den Yſſel*. Van hier dat het getal der Ledemaaten op weinig minder dan zevenhonderd wordt begroot.

Zie OUDENHOVEN, *Beſchr. van Zuidholland*.

OUWERKERK of *Ouderkerk*, eene Ambagtsheerlijkheid, ook wel *Ouder-Amſtel* genaamd, gelegen in het Baljuwſchap van *Amſtelland*, aan de Oostzijde van de Rivier den *Amſtel*, ruim een uur gaans ten Zuiden van *Amſterdam*. Het geheele Ambagt, de Polders, daar toe behoorende, mede gerekend, wordt begroot op ruim vijfendertighonderd Morgens Lands. Bij de opneeming van den Jaare 1732, telde men, binnen den geheelen omvang, tweehonderd negenenveertig Huizen en vier Molens. Een bevallig aanzien heeft het Dorp *Ouwerkerk*, door deszelfs legging onmiddelijk aan den Amſtelſtroom, en is het verblijf aldaar zeer aangenaam, van wegen den veelvuldigen doortogt van Schepen, Schuiten, Rijtuigen en Voetgangers. Uit de ſomme van drieduizend Guldens, voor welke de Brug, welke hier over den Stroom is geſlagen, wel

eens verpagt wordt, kan men van de leevendigheid der Plaatze een denkbeeld vormen. Voor weinige jaaren heeft men er eene geheel nieuwe Kerk gestigt, zijnde een Kruisgebouw; om haare hoogte, kan dezelve, wijd en zijd, op een verren afstand gezien werden. Eer nog de Oude Kerk te Amsterdam tot eene Kerspelkerk verheven was, dat wil zeggen, vóór het jaar 1200, plagten die van Amsterdam, in het oude gestigt, hunnen openbaaren Godsdienst te verrigten. De Amsterdamsche Portugeesche Jooden hebben te *Ouwerkerk* een Kerkhof, ten zuiden van het Dorp, aan de Vaart, welke na *Abkoude* loopt, ter plaatze, meent men, alwaar het Lusthuis der *Heeren van Amstel*, *Reigersbroek* of *Reigersbosch*, plagt te staan. De Ambagtsheerlijkheid van *Ouwerkerk*, waar onder mede behooren de Buurten van *Duivendrecht* en *den Omval*, behoort aan de Stad Amsterdam; zij kogt dezelve, van de Graaflijkheid, in den Jaare 1731, voor vijfentwintigduizend en één honderd Guldens.

Zie *Handvesten van Amsterdam*; COMMELIN en WAGENAAR.

OUWERKERK, (HENRIK VAN NASSAU, *Heer van*) was de Zoon van LODEWYK VAN NASSAU, Natuurlijken Zoone van Prinse MAURITS, geteeld bij eene Jonkvrouw VAN MECHELEN; zijne Moeder was ELIZABETH, gebooren Graavin VAN HORN. Al vroeg koos hij zijns Vaders beroep, den Krijgsdienst te Lande. In den Jaare 1678 was hij tegenwoordig in den Veldslag van *St. Denijs*, en aldaar de oorzaak der behoudenisse, indien niet van het leeven, althans der Vrijheid van Prinse WILLEM DEN III. Want als deeze zeer diep onder de Vijandelijke Troepen van den Hertog VAN LUXEMBURG was vervallen, ligtte de Heer VAN OUWERKERK, die zijne Hoogheid gestadig verzelde, eenen Franschman, met een Pistoolschoot, uit den Zadel, zo als dezelve, met losgelaaten teugel, en overgehaald geweer, op den Prins afkwam. Voor deeze kloekmoedigheid begiftigden de Algemeene Staaten den jongen Held met eenen Degen van hooge waarde, en bevorderde hem Zijne Hoogheid tot Hoofdman van zijne Lijfwagt. In den Jaare 1688 verzelde hij den Vorst op deszelfs overtogt na Engeland, en onder-

vondt

vondt aldaar de blijken van Koninklijke gunste. Eerst wierdt hij tot Opper-Stalmeester, en tot Kapitein over de vierde Bende van 's Konings Lijfwagt aangesteld, en vervolgens, bij Akte van het Parlement van den elfden Maij des jaars 1689, met het regt van Inboorlingschap begiftigd. Zedert verzelde hij den Koning, bestendig, op deszelfs Krijgstogten, en klom allengskens op tot de waardigheid van Generaal der Engelsche Ruiterije. Naa den dood van Koning WILLEM keerde de Heer VAN OUWERKERK te rug na Holland, welks Staaten, in de maand Januarij des Jaars 1704, hem benoemden tot Veldmaarschalk van het Leger van den Staat: eene benoeming, welke, in 't eerst, bij de overige Gewesten, eenigen tegenstand ontmoette, doch, in de maand April des zelfden Jaars, door de meerderheid, ter Algemeene Vergadering wierdt toegestemd. Zedert was hij tegenwoordig in de Veldtogten, om de Spaansche troonsopvolging, en gedroeg zich zeer loflijk in dezelve, tot in den jaare 1708, wanneer hij, op den elfden Maij, te *Rousselaar*, zijne dagen eindigde, in den ouderdom van zevenenzestig Jaaren. Hij was getrouwd met ISALELLA, Dogter van den Heere KORNELIS AERSSENS, Heere van Sommelsdijk, en teelde bij dezelve Zoonen, welke deels in de Nederlanden, deels in Engeland, den krijg gevolgd hebben. De oudste Zoon, HENRIK VAN NASSAU, wierdt, door Koning Willem, tot Pair van Engeland verheven, onder den titel van *Graave van Grantham*.

Zie *Mercure Historique*.

OVENS, (JURIAAN) een deftig Kunstschilder, inzonderheid van Historien en Nachtlichten. Een der vier hoeken van de Gaanderij van 't Amsterdamsche Stadhuis pronkt met een gewrogt van zijn Penseel. Boven de Thesaurie Ordinaris ziet men CLAUDIUS CIVILIS, omringd van een drom Bataafsche Helden, door hem ter maaltijd genodigd in het zogenaamde Heilig Woud, bij maanlicht, en vervolgens, naa het eindigen van het feest, aangespoord, tot het opvatten der Wapenen, om het Romeinsche dwangjuk van den halze te schuiven. Des Schilders geboorteplaats was, misschien, de *Frederikstad*; althans